

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma

Aurora Oulu

Päivityshistoria

Yksikkö: Aurora Oulu

Luotu: 14.1.2024

Päivityspäivämäärät: 1.11.2024, 14.12.2025

Mikä on hyvää kohtelua koskeva suunnitelma?

- *Hyvää kohtelua koskevaan suunnitelmaan on kirjattu, miten toimitaan niin, että yksikössä on kaikilla turvalliset ja hyvät oltavat.*
- *Suunnitelman tarkoituksena on tukea nuorten itsemääräämisoikeutta sekä lisätä avoimuutta ja yhteisymmärrystä yhteisistä toimintatavoista ja säännöistä.*
- *Ehkäistä rajoitustoimenpiteiden tarvetta.*

Millaista on hyvä kohtelu Aurooran nuorten mielestä?

”Hyvä kohtelu on se että kunnioitetaan toisen rajoja ja ollaan kohteliaita toisille.”

”Kohtele niiku itteäs haluut koheltavan”

”Kunnioittaminen”

”Toisen tilanteen ja tunteiden ymmärtäminen ja niissä auttaminen”

”Hyvä kohtelu on sitä että kunnioittaa muita eikä syri tai vähättele. Ja myös sitä että osaa ottaa toisten rajat huomioon”

Lapsen hyvä huolenpito

Laki lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta 1 §

- Lapsen huollon tarkoituksena on turvata lapsen **tasapainoinen kehitys ja hyvinvointi lapsen yksilöllisten tarpeiden ja toivomusten mukaisesti**. Huollon tulee turvata **myönteiset ja läheiset ihmissuhteet** erityisesti lapsen ja hänen vanhempiensa välillä. Myös muita lapselle tärkeitä ihmissuhteita on vaalittava.
- Lapselle tulee turvata **hyvä hoito ja kasvat**us sekä lapsen ikään ja kehitystasoon nähden tarpeellinen **valvonta ja huolenpito**. Lapselle on pyrittävä antamaan **turvallinen ja virikkeitä antava kasvuympäristö** sekä lapsen taipumuksia ja toivomuksia **vastaava koulutus**. **Lasta on suojeltava** kaikenlaiselta ruumiilliselta ja henkiseltä väkivallalta, huonolta kohtelulta ja hyväksikäytöltä.
- Lasta tulee kasvattaa siten, että lapsi saa osakseen **ymmärtämystä, turvaa ja hellyyttä**. **Lasta ei saa alistaa, kurittaa ruumiillisesti eikä kohdella muulla tavoin loukkaavasti**. Lapsen itsenäistymistä sekä kasvamista **vastuullisuuteen** ja aikuisuuteen tulee tukea ja edistää.

Mitä tarkoittaa itsemääräämisoikeus?

- Oikeus käyttää perustuslaissa määriteltyjä kaikille kuuluvia oikeuksia.
- Näitä oikeuksia voidaan rajoittaa vain lainsäädännön antamalla oikeudella. Lastensuojelun osalta nämä oikeudet on määritelty lastensuojelulaissa.

Nuoren oikeuksien turvaaminen lastensuojeluyksikössä Esimerkkejä nuorelle tärkeistä oikeuksista

Terveys

Liikkumisvapaus

Yksityisyys ja
yksityiselämän
suoja

Huolenpito ja
suojelu

Omaisuu-
den
suoja

Koskemattomuus
ja turvallisuus

Osallisuus arjessa

Miten Aurora Oulun nuoret voivat vaikuttaa asioihin ja miten heitä tuetaan siihen?

Miten se käytännössä ilmenee nuorten mielestä?

Miten ohjaaja voi toimia arjessa tukeakseen nuoren osallisuutta?

Tunnen kuuluvani
hyvin joukkoon ja
ilmenee

Esim
yhteisöpalaverit kun
saa itse vaikuttaa
omiin vuoroihin ja
saa myös tuoda ilmi
jos joku asia on
pielessä

En tiedä

Kaikkien annetaan
olla oma itsensä

Osallisuus ilmenee
aurorassa siten että
kaikkia kohdellaan
samalla tavalla jos
on niin mahdollista.

Kysymällä
mielipiteitä

Hyvä nyt

Kysymällä mitä
mieltä nuori on
asiasta ja viemällä
sitä vastausta
eteenpäi

Hauskempaa
tekemistä

Mitä muuta osallisuus Aurora Oulussa on:

Arjessa:

- Vaikuttaminen ruoka- ja kauppalistoihin sekä osallistuminen ruoan valmistukseen
- Oman huoneen sisustus ja henkilökohtaisten tavaroiden, kuten hygienia tuotteiden valinta
- Muiden yksilöllisten ja yhteisten vapaa-ajan aktiviteettien toivominen
- Mielekkäiden harrastusten valitseminen
- Palautteen antaminen suoraan tai anonyymisti

Viikottaiset yhteisöpalaverit:

- Yhteisen tekemisen suunnittelu
- Omien keittiövuoropäivien päättäminen
- Kehitysehdotukset toimintaan (Risut ja Ruusut)
- Ruokatoiveet ja viikonloppuherkut

Omat asiat:

- Hoito- ja kasvatussuunnitelman tekeminen yhdessä omaohjaajan kanssa, oman mielipiteen kertominen kuukausikoosteisiin
- Omiin palavereihin osallistuminen, sijoituksen tavoitteeseen vaikuttaminen

Osallisuus Oulun Aurorassa

- Luottamussuhteen rakentaminen
- "Nuoren äänenä" toimiminen

Aurora Oulun rutiinit

- Auroran rutiinit ovat nähtävillä yhteisten tilojen valkotaululla.
- Rutiinit koskevat kaikkia yksikön nuoria. Niihin voidaan tehdä yksilöllisiä poikkeuksia sopien asiasta omaohjaajan kanssa. Poikkeuksiin täytyy olla järkevät perusteet.
- Jos rutiineihin tehdään muutoksia, keskustellaan tästä nuorten kanssa. Sijoituksen alkaessa rutiinit käydään nuoren kanssa läpi.
- Rutiineissa on kuvattu Auroran kasvatuksellisia käytäntöjä, joiden tarkoituksena on nuorten tarpeiden ja sijaishuollon tavoitteiden mukainen kasvatus, hoiva ja huolenpito. Niitä laadittaessa on huomioitu nuoren ikä- ja kehitystaso.
- Kasvatuksellisia seurauksia toteutetaan yhdessä nuoren kanssa keskustellen, tarpeellisen huolenpidon täyttämiseksi. Kasvatukselliset seuraukset eivät milloinkaan pidä sisällään lastensuojelulain mukaisia rajoitustoimenpiteitä. Arjen ennakoitavuus on ensisijaisen tärkeää rajoitustoimenpiteiden käytön ehkäisemiseksi.
- Esimerkkejä kasvatuksellisista seuraamuksista:
 - Nuoren myöhästyessä sovitusta paluuajasta, tulee hän seuraavana päivänä myöhästymistä vastaavan ajan aikaisemmin Auroraan.
 - Jos nuori myöhästelee toistuvasti tai jättää tarkoituksenmukaisesti hoitamatta arjen velvoitteet (koulu, siivoukset, keittiövuoro), voi siitä seurata Aurora-päivä. Nuoren kanssa käydään keskustelua ja mietitään, miten vastaava toiminta voitaisiin jatkossa välttää. Aurora päivänä nuori voi käydä ulkona 2x15 minuuttia.
 - Jos nuori on sairaana ja ei ole kykenevä menemään kouluun, levätään loppupäivä Aurorassa. Voinnin salliessa on suotavaa, että nuori käy haukkaamassa raitista ilmaa 2x15minuuttia päivän aikana.

Aurora Oulun rutiinit

Arki Aurorassa:

- Aurorassa pyritään ylläpitämään säännöllistä ateria- ja päivärytmiä. Kotiintuloaika on yli 15 vuotiaalla arkena 21:00 ja viikonloppuna (pe-la) tai lomalla 22:00. Alle 15-vuotialla kotiintuloajat ovat tuntia aiemmin.
- Sovitut velvoitteet, kuten lukujärjestyksen mukainen koulunkäynti, oma keittiövuoro ja viikkosiivoukset on oltava tehtynä ennen omia menoja ja vapaa-ajan viettoa. Omaa viikko-ohjelmaa sitoudutaan noudattamaan.
- Maanantaista torstaihin Aurorassa vietetään aikaa klo 16-17 välillä. Tänä aikana voi levätä, tehdä läksyjä, siistiä ja järjestellä omaa huonetta, käydä omaohjauskeskusteluja tai osallistua esimerkiksi ryhmämuotoisiin menetelmiin. Halutessaan voi viettää aikaa yhteisissä tiloissa, mutta keittiövuorontekijälle tulee antaa rauha.
- Jokainen nuori osallistuu yhteisöpalaveriin keskiviikkona klo 17:15.
- Jokaisella nuorella on oikeus tasa-arvoiseen kohteluun, yksityisyyteen ja turvalliseen kasvuympäristöön. Asiallista käytöstä ja pukeutumista velvoitetaan kaikilta.

Aurora Oulun rutiinit

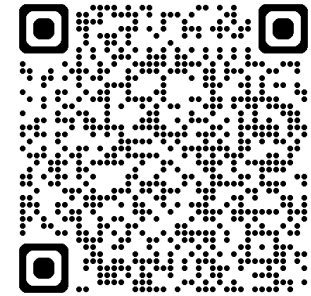
Vapaa-aika Aurorassa:

- Koulun jälkeen tullaan käymään Aurorassa, ellei siitä ole sovittu erikseen ohjaajan kanssa.
- Jokaisella nuorella on omahuone ja sitä saa sisustaa mieleisekseen. Toisen huoneeseen ei ole lupa mennä ilman toisen nuoren tai ohjaajien lupaa. Omassa huoneessa voi viettää aikaa yhteensä kolme Auroran nuorta.
- Kavereiden tulosta kysytään lupa ohjaajilta. Jos kaveri on Auroran ulkopuolinen, aikaa vietetään kahdestaan nuoren omassa huoneessa. Vierailuaika päättyy Aurorassa klo 20:00.
- Perheenjäsenet ovat tervetulleita vierailemaan Aurorassa, kun siitä sovitaan etukäteen. Kotijaksot sovitaan lähtökohtaisesti palaverissa yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa.
- Hiljaisuus alkaa arkena klo 21:30 ja viikonloppuna (pe-la) 22:30. Ennen tätä tulee olla hoidettuna iltatoimet (iltapala, hampaanpesut, suihkussa käyminen)

Rajoitustoimenpiteet ja niiden käyttö

Aurora Oulussa rajoitustoimenpiteitä toteutetaan lastensuojelulaissa (LSL 2007/417) määritetyin perustein. Lastensuojelulain mukaisista rajoitustoimista säädetään lain 11 luvussa. Rajoitustoimet ovat aina viimesijainen keino puuttua nuoren tilanteeseen.

Lastensuojelulaista ja eri rajoitustoimenpiteistä voit lukea lisää **Lasten ja nuorten lastensuojelu** THL:n verkkosivuilla osoitteessa thl.fi/lastensuojeluopas

Rajoitustoimenpiteet, joissa ei ole valitusoikeutta:

- Kiinnipito
- Henkilötarkastus
- Henkilökatsastus
- Omaisuuden ja lähetyksen tarkastaminen

Kiinnipitäminen 68 §

- Auroran hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva henkilö voi nuoren rauhoittamiseksi pitää kiinni nuoresta, jos nuori sekavan tai uhkaavan käyttäytymisensä perusteella todennäköisesti vahingoittaisi itseään tai muita, ja kiinnipitäminen on lapsen oman tai toisen henkilön hengen, terveyden tai turvallisuuden välittömän vaarantumisen vuoksi taikka omaisuuden merkittävän vahingoittamisen estämiseksi välttämätöntä. Myös lapsen siirtäminen on kiinnipitämistä.
- Tilanne pyritään rauhoittamaan aina ensisijaisesti sanallisesti, jottei kiinnipitoon tarvitse turvautua. Kiinnipito on aina viimesijainen keino.
- Kiinnipitämisestä ei tehdä päätöstä eikä siitä voi valittaa. Nuoren kanssa keskustellaan ja hänelle perustellaan rajoittamisen tarve ennen rajoitustoimenpiteen käyttöä tai sen aikana, sillä yleensä kiinnipitämiseen johtavat tilanteet ovat yllättäviä.
- Kiinnipitäminen tarkoittaa nuoren fyysistä kiinnipitämistä. Välineiden käyttö ei ole sallittua. Jos nuoresta joudutaan pitämään kiinni Auroran yhteisissä tiloissa, pyritään kiinnipitäminen siirtämään nuoren huoneeseen yksityisyydensuojan toteutumiseksi. Kiinnipitäminen toteutetaan mahdollisimman turvallisesti ja lasta vahingoittamatta AVEKKI-toimintamallin mukaisesti. Kiinnipidon toteuttaa aina vähintään kaksi ohjaajaa.

Kiinnipitäminen lopetetaan heti, kun se ei enää ole välttämätöntä. Terveystieteiden ammattihenkilön on tutkittava

nuori, jos kiinnipidon yhteydessä nuorelle aiheutuu näkyviä vammoja, nuori pyytää tutkimusta tai kertoo, että

Henkilöntarkastus 66 §

- Henkilöntarkastus voidaan tehdä, jos on perusteltu syy epäillä että nuorella on yllään tai vaatteissaan päihtymystarkoituksessa käytettäviä aineita tai aineen käyttöön soveltuvia välineitä tai sellaisia esineitä, jotka on tarkoitettu nuoren itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen. Tarkastus tehdään hienovaraisesti ja lasta kunnioittaen.
- Henkilöntarkastuksesta ei tehdä päätöstä. Nuoren kanssa keskustellaan ja hänelle perustellaan rajoittamisen tarve ennen rajoitustoimenpiteen käyttöä.
- Henkilöntarkastuksella tarkoitetaan sen tutkimista, mitä nuorella on vaatteissaan tai vaatteiden ja ihon väliin kätkeytyneenä. Tarkastaa voidaan esimerkiksi nuoren vaatteiden taskut tai reppu. Tarkastus tehdään rauhallisessa tilassa, kuten nuoren omassa huoneessa tai toimistossa.
- Henkilöntarkastus tehdään kahden ohjaajan toimesta. Työntekijöiden on oltava samaa sukupuolta kuin nuori, ellei tarkastuksen tekijä ole terveydenhuollon ammattihenkilö. Kahden työntekijän läsnäolo säännöstä ja saman sukupuolen säännöstä poiketaan vain erityisestä syystä johtuen (yöaika, välitön tarkastustarve)

Henkilönkatsastus 66 a §

- Henkilönkatsastus voidaan tehdä, jos on perusteltua syytä epäillä, että nuori on käyttänyt päihdyttäviä aineita.
- Henkilönkatsastuksesta tehdään päätös, mutta se ei ole valituskelpoinen. Nuoren kanssa keskustellaan ja hänelle perustellaan rajoittamisen tarve ennen rajoitustoimenpiteen käyttöä.
- Henkilönkatsastus tarkoittaa epäillyn päihteen käytön selvittämistä puhalluskokeella tai virtsanäytteellä. Puhalluskokeessa nuori puhaltaa ohjaajan ohjeitten mukaan Dräger-alkometriin, joka kertoo puhalluksen promille määrän. Virtsanäytteen nuori pissaa annettuun purkkiin wc-tiloissa, kahden ohjaajan valvomana, nuoren yksityisyyttä kunnioittaen. Virtsasta testataan pikahuumeseulalla eri huumausaineita. Tarvittaessa virtsasta lähetetään osa tarkempiin testeihin.
- Henkilönkatsastuksen suorittaa kaksi ohjaajaa. Terveystieteiden ammattihenkilö voi suorittaa henkilönkatsastuksen myös yksin. Työntekijöiden on oltava samaa sukupuolta kuin nuori, ellei tarkastuksen tekijä ole terveystieteiden ammattihenkilö. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarkastuksen suorittaminen kiireellisesti on välttämätöntä nuoren tai toisen henkilön turvallisuuden varmistamiseksi.

Omaisuuuden ja tilojen tarkastaminen

67 §

- Nuoren huone tai hänen hallussaan oleva omaisuus voidaan tarkastaa, jos on perusteltua syytä epäillä, että nuorella on hallussaan päihtymystarkoituksessa käytettäviä aineita tai sellaisia aineita tai esineitä, jotka on tarkoitettu tai jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat nuoren itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.
- Omaisuuuden tarkastamisesta tehdään päätös, mutta se ei ole valituskelpoinen. Nuoren kanssa keskustellaan ja hänelle perustellaan rajoittamisen tarve ennen rajoitustoimenpiteen käyttöä. Nuorta kannustetaan toimimaan yhteistyössä ja luovuttamaan luvattomat asiat tai esineet omatoimisesti.
- Rajoitustoimenpide tehdään kahden ohjaajan toimesta ja nuoren läsnä ollessa. Tarkastaminen voidaan suorittaa myös nuoren tai toisen henkilön läsnä olematta, mikäli nuori on esimerkiksi poistunut Aurorasta luvatta tai henkilökuntaa on käytettävissä vain vähän ja tilanne on kiireellinen.
- Esimerkiksi huoneen tarkastamisessa käydään kaikki nuoren huoneessa olevat tavarat ja esineet läpi. Nuoren henkilökohtaisia papereita tai esineitä ei tutkita kuin sen mitä tarkastuksen toteuttamiseksi on välttämätöntä.

Rajoitustoimenpiteet ja niiden käyttö

- **Rajoitustoimenpiteet, joissa on valitusoikeus:**
- Aineiden ja esineiden haltuunotto
- Liikkumisvapaudenrajoittaminen
- Yhteydenpidon rajoittaminen

Aineiden ja esineiden haltuunotto 65

§

- Lastensuojelulaitoksessa **täytyy ottaa** haltuun päihtymystarkoituksessa käytettävät aineet tai tällaisen aineen käyttöön erityisesti soveltuvat välineet ja sellaiset aineet tai esineet, jotka on tarkoitettu lapsen itsensä tai toisen henkilön vahingoittamiseen.
- Laitoksen haltuun **saadaan ottaa** myös sellaiset aineet tai esineet, jotka ominaisuuksiensa puolesta soveltuvat vaarantamaan nuoren omaa tai toisen henkilön henkeä, terveyttä tai turvallisuutta tai vahingoittamaan omaisuutta, jos on todennäköistä, että nuori käyttää aineita tai esineitä näihin tarkoituksiin. Lisäksi laitoksen haltuun saadaan ottaa nuorella olevat nuoren oman tai toisten nuorten sijaishuollon järjestämistä tai laitoksen yleistä järjestystä todennäköisesti vakavasti haittaavat muut aineet ja esineet sekä nuoren hallussa olevat tupakkatuotteet.
- Ennen aineiden ja esineiden haltuunottoa koskevan päätöksen tekoa asianosaisia kuullaan hallintolain mukaisesti. Kuuleminen voidaan jättää tekemättä vain, jos jokin hallintolain 34 §:ssä säädetty kuulematta jättämisen peruste täyttyy. Aineiden ja esineiden haltuunotosta tehdään valituskelpoinen päätös. Nuorelle kerrotaan muutoksenhakuoikeudesta.
- Nuorta pyydetään luovuttamaan kyseinen aine tai esine. Aineen tai esineen poisottamiseksi voidaan suorittaa Omaisuuksien tarkastaminen (LSL 67§) tai Henkilön tarkastus (LSL 66§).

Haltuun otettua ainetta tai esinettä säilytetään ohjaajien toimistossa tähän tarkoitettuun laatikkoon ja se palautetaan nuorelle viimeistään sijaishuollon päättyessä, ellei omaisuuden palauttamisesta tai hävittämisestä ole muussa laissa

Liikkumisvapauden rajoittaminen 69

§

- Nuoren liikkumisvapautta voidaan rajoittaa, jos se on nuoren huollon kannalta välttämätöntä ja nuoren edun mukaista ja jos nuori on otettu huostaan sillä perusteella, että hän on vaarantanut vakavasti terveyttään tai kehitystään käyttämällä päihteitä, tekemällä muun kuin vähäisenä pidettävän rikollisen teon tai muulla niihin verrattavalla käyttäytymisellään tai jos rajoitus on muutoin tarpeen nuoren suojelemiseksi häntä itseään vakavasti vahingoittavalta käyttäytymiseltä. Tällaista käytöstä voi olla esimerkiksi toistuva luvaton poistuminen.
- Ennen liikkumisvapauden rajoittamista koskevan päätöksen tekoa asianosaisia kuullaan hallintolain mukaisesti. Kuuleminen voidaan jättää tekemättä vain, jos jokin hallintolain 34 §:ssä säädetty kuulematta jättämisen peruste täyttyy. Liikkumisvapauden rajoittamisesta tehdään valituskelpoinen päätös.
- Liikkumisvapauden rajoittaminen tarkoittaa sitä, että nuorta voidaan määräaikaisesti kieltää poistumasta laitoksesta tai sen alueelta. Nuori voi poistua laitoksesta tai sen alueelta lähtökohtaisesti vain yhdessä ohjaajan kanssa. Tavallisen elämän mukaiset toiminnot kuten harrastukset pyritään turvaamaan rajoituksen aikana. Jos nuori ei voi käydä lähiopetuksessa liikkumisvapauden rajoituksen aikana, turvataan opetus ja koulunkäynti muilla keinoin.

Yhteydenpidon rajoittaminen 62 §

- Yhteydenpitoa voidaan rajoittaa, jos yhteydenpito vaarantaa nuoren sijaishuollon tarkoituksen toteutumisen ja rajoittaminen on nuoren hoidon ja kasvatuksen kannalta välttämätöntä, yhteydenpidosta on vaaraa nuoren hengelle, terveydelle, kehitykselle tai turvallisuudelle, rajoittaminen on välttämätöntä vanhempien tai perheen muiden lasten, laitoksen muiden nuorten tai henkilöstön turvallisuuden vuoksi tai nuori itse vastustaa yhteydenpitoa.
- Ennen yhteydenpidon rajoittamista koskevan päätöksen tekoa asianosaisia (nuori, huoltajat ja yhteydenpidon rajoituksen kohde) kuullaan hallintolain mukaisesti. Kuuleminen voidaan jättää tekemättä vain, jos jokin hallintolain 34 §:ssä säädetty kuulematta jättämisen peruste täyttyy. Yhteydenpidon rajoittamisesta tehdään valituskelpoinen päätös. Nuorelle kerrotaan muutoksenhakuoikeudesta.
- Yhteydenpidon rajoituksella voidaan esimerkiksi rajata tapaamisten tai puheluiden määrää tai kestoja, ottaa haltuun nuoren puhelin tai muu laite, määrätä valvotut tai tuetut tapaamiset, rajoittaa kotijaksoja tai jättää nuoren olinpaikka kertomatta. Jos nuoren oma puhelin otetaan haltuun yhteydenpidon rajoituksen ajaksi, voi hän pitää sovitusti yhteyttä läheisiinsä ja sosiaalityöntekijään Aurora Oulun puhelimella.

Luvaton poistuminen

- Jos nuori ei palaa sovittuna aika Aurora Ouluun, ohjaajat yrittävät aktiivisesti tavoitella nuorta ensin puhelimella. Myös vanhempiin ja muihin läheisiin ollaan yhteydessä, nuoren olinpaikan selvittämiseksi. Jos nuoreen ei saada yhteyttä, nuorta lähdetään etsimään ohjaajien toimesta. Etsintää ja puhelimella tavoittelua toteutetaan aktiivisesti koko nuoren poissaolon ajan. Ohjaajat ovat yhteydessä sosiaalipäivystykseen, joka tekee nuoresta virka-apupyynnön poliisille. Myös poliisi auttaa nuoren etsimisessä.
- Jos nuori on joutunut tilanteeseen, jolloin hän on luvattomasti poissa Aurora Oulusta, ohjaajat toivovat että nuori vastaisi aina puhelimeen, jotta tiedämme nuoren olevan kunnossa. **Auroran ohjaajille on aina tärkeintä, että nuori on turvassa ja turvallisessa paikassa. Luvattomasti poissa ollessa nuorilla on suuri riski joutua rikoksen uhriksi tai muuten vaaraan.**
- Kun nuori haluaa palata yksikköön, ohjaajat voivat tulla hakemaan tai nuorelle voidaan ostaa esimerkiksi matkaliput takaisin. Luvattomasta poistumisesta ei ikinä rangaista tai ohjaajat eivät ole ikinä tästä vihaisia. Rajoitustoimenpiteet ovat mahdollisia, mutta niitä toteutetaan vain nuoren turvallisuuden takaamiseksi.
- Jos nuori on poistunut luvatta yksiköstä ja on joutunut hätään, aina voi soittaa yksikköön, perheenjäsenelle tai hätänumeroon 112. Jos sinulla ei ole puhelinta hallussa, tai akku on loppunut, etsi apua luotettavan oloiselta aikuiselta.

Työskentely rajoitustoimenpiteen jälkeen

- Rajoituspäätöksestä tiedotetaan suullisesti sekä kirjallisesti ja siitä keskustellaan tiedonsaantioikeutettujen huoltajien sekä sosiaalityöntekijän kanssa mahdollisimman pian.
- Valituskelpoisista rajoituspäätöksistä kirjataan edellä mainittujen henkilöiden mielipide rajoitustoimenpiteestä.
- Nuoren kanssa keskustellaan jokaisella kerralla rajoitustoimenpiteeseen johtaneesta tilanteesta, rajoitustoimenpiteen perusteista ja siitä, mihin rajoituspäätöksellä pyritään. Nuoren kanssa pohditaan, miten rajoitustoimenpide olisi voitu estää ja jatkossa estetään, ja kuinka nuori on kokenut rajoitustoimenpiteen ja siitä tehdyn rajoituspäätöksen. Keskustelu kirjataan DomaCare-järjestelmässä sille varatulle ”Rajoitustoimenpiteen lapsikohtainen arviointi”-lomakkeelle, joka lähetetään sosiaalityöntekijälle.
- Päivitetään Hoito- ja kasvatussuunnitelma, johon kirjataan yksilölliset toimintamallit.

Nuorten toiveet

Nuorten toiveet rajoitustoimenpiteiden läpikäyntiin:

- Selitä hyvin ja kysymyksiin vastaa
- Että selitetään tarkasti että miksi niin käy ja kerrotaan askel askeleelta mitä tulee tapahtumaan
- Toivoisin että he kertovat sen mahdollisimman laajasti dramatisoimatta rajoitustoimenpiteitä.

Toiveita yleisistä toimintatavoista rajoitustoimenpiteen aikana

- Ei olla siitä niin hyökkäviä

Toiveita yleisistä toimintatavoista rajoitustoimenpiteen jälkeen

- Annetaan omaa rauhaa miettiä asiaa

Oikeusturva-asiat

- Nuorelle annetaan suullisesti ja kirjallisesti rajoitustoimenpiteestä tehty kirjallinen päätös. Rajoituspäätöksessä kerrotaan nuoren muutoksenhaku- ja kantelumahdollisuuksista. Nuorta ohjataan ohjaajien puolesta näiden teossa, jos nuori niin toivoo.
- Seuraavilla sivuilla on nimetty **neljä eri tapaa**, kuinka voit ilmoittaa, jos koet, että sinua on kohdeltu väärin lastensuojelussa. Jokaisen keinon kohdalla kerrotaan, missä tilanteessa kyseistä keinoa voit käyttää.
- Nämä tavat ovat: OIKAISUVAATIMUS, VALITUS, MUISTUTUS JA KANTELU
- Seuraavista Aurora Oulussa toteutettavista rajoituspäätöksistä on mahdollista hakea muutosta hallinto-oikeudesta:
 - Yhteydenpidon rajoittaminen
 - Aineiden ja esineiden haltuunotto
 - Liikkumisvapauden rajoittaminen
- **Nuorten ehdotuksesta nämä ohjeet löytyy koottuna ohjeena valkotaululta**

Oikaisuvaatimus

Jos haluat valittaa jostain lastensuojelun päätöksestä, monissa tapauksissa ensimmäinen vaihe on tehdä **oikaisuvaatimus**. Kun olet saanut tietoosi **lastensuojelun tekemän päätöksen**, johon olet tyytymätön tai koet että se on lainvastainen, sinulla on 14 päivää aikaa tehdä siitä oikaisuvaatimus.

Muistisääntönä on, että oikaisuvaatimus on valituksen tekemisen ”pikkuveli” eli se käsitellään esimerkiksi sinun alueesi sosiaalitoimessa.

Näistä kaikista päätöksistä voin tehdä oikaisuvaatimuksen:

- Päätös avohuollon tukitoimesta
- Päätös lastensuojelun avohuollon sijoituksesta
- Päätös kiireellisen sijoituksen lopettamisesta (ei koske sijoituksen määräajan päättymistä)
- Lastensuojelun jälkihuoltopäätös
- Itsenäistymisvarojen maksaminen
- Päätös yksityisen sijoituksen hyväksymisestä.

- Oikaisuvaatimus on sinun kirjoittama teksti, jossa kerrot:
 - missä asiassa vaadit oikaisua?
 - miksi pidät päätöstä virheellisenä?
 - millaiseksi päätös tulisi muuttaa ja miksi?
- Jos sinulla on laittaa oikaisuvaatimuksen liitteeksi jotain aineistoa, joka tukee sinun näkemystä, niin laita se liitteeksi.

Kenelle lähetän oikaisuvaatimuksen?

- Oikaisuvaatimus toimitetaan sille, kuka teki päätöksen.

Jos oikaisuvaatimus menee läpi, mitä tapahtuu?

- Alkuperäinen päätös yleensä kumotaan ja asiasta kerrotaan sinulle uusi päätös. Oikaisuvaatimuksen jälkeen kunnan viranomaisen tarkistaa päätöksen uudelleen, ja päätös voi muuttua. Jos päätös ei muutu, voit tehdä siitä ”**valituksen**”.

Valitus lastensuojelun päätöksestä

Muistutus lastensuojeluasiasta

Kantelu lastensuojeluasiasta

Sosiaaliasiavastaava

Sosiaaliasiavastaava on henkilö, joka toimii asiakkaiden edun turvaajana. Hän neuvoo ja ohjaa asiakkaita heidän oikeuksissaan ja auttaa kantelun, muistutuksen tai valituksen tekemisessä. Hän ei voi muuttaa tehtyjä päätöksiä. Palvelu on maksutonta.

Turvallisuus

- Nuoret arvioivat kokevansa olonsa Aurorassa turvallisiksi 4,5/5
- Mikä nuorten mielestä lisää turvallisuuden tunnetta Aurorassa?

Millä tavoin silloin toimitaan?

Että ohjaajat on koko ajan tavoitettavissa

Hauska sisustus

Kun ilmapiiri on mukava eikä ole syrjintää, sitäkin on ollut.

Miun mielestä koen oloni turvallisiksi aurorassa koska täällä on asian osaavia ohjaajia

Turvallisuus

- Turvallisuutta uhkaavia tilanteita on pyritty ennakoimaan Aurora Oulun Omavalvontasuunnitelmassa.
- Kaikissa vaara- ja/tai uhkatilanteissa Aurora Ouluun voidaan kutsua tarvittaessa hätäpainikkeilla Securitas Oy:n vartija ja hätäkeskuksesta poliisi tai ensihoito.
- Ohjaajat on koulutettu aggressioon ja väkivaltaan liittyvien tilanteiden ennakoimiseen ja hallintaan AVEKKI-toimintatapamallin mukaisesti. Koulutus sisältää kiinnipitämisen toimintamallit.
- Ulkopuolisen uhan ilmetessä Aurora Oulussa on mahdollista lukita kaikki ulko-ovet. Sisäänkäynneille asennettujen näköyhteydellä varustettujen ovisummerikameroiden avulla voidaan tarkkailla mahdollista ovilla tapahtuvaa häiriköintiä.
- Nuoren ollessa päihteiden vaikutuksen alaisena Aurora Oulussa, seurataan nuoren vointia tehostetusti ohjaajien toimesta, sillä päihtynyt henkilö tarvitsee erityisen tiivistä huolenpitoa ja suojelua. Auroran henkilökunta arvioi, kykeneekö päihtynyt nuori olemaan yksikössä, vaarantamatta kenenkään paikalla olevan terveyttä, turvallisuutta ja/tai henkeä, vai tarvitseeko hän akuutteja terveydenhuollon palveluita. Muiden nuorten koskemattomuuden ja turvallisuuden takaamiseksi päihtynyt henkilö ei oleskele Aurora Oulun yhteisissä tiloissa, joissa on muita nuoria
- Rajoitusten käytön aikana, ohjaajat jakaantuvat niin, että aina yksi tai useampi ohjaaja huolehtii rajoitukseen liittymättömistä nuorista. Molemmilla yksiköillä on nimettynä vuorovastaavat, jotka huolehtivat tämän toteutumisen. Tarvittaessa ohjaajia tulee myös toisesta puolelta paikalle.
- Rajoitustoimenpiteet pyritään suorittamaan aina nuorelle rauhallisessa, yksityisessä ja turvallisessa tilassa. Toimenpiteeseen kuulumattomia nuoria ohjataan selkeällä sanallisella ohjauksella poistumaan tilanteesta ja tilasta.
- Nuoren nähdessä tai kuullessa uhkaava tilanne Aurorassa, siitä nousseista tunteista keskustellaan tilanteen rauhoittumisen jälkeen.

Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma LSL 61 b §

Toimintamalli:

Hyvää kohtelua koskevan suunnitelman laatimisessa ja sen tarkistamisessa on kuultava toimintayksikköön sijoitettuja lapsia ja heille on annettava mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen. Valmis suunnitelma tulee käydä yhdessä läpi yksikköön sijoitettujen lasten kanssa ja suunnitelma tulee sijoittaa kaikkien nähtäville.

Suunnitelma tulee lähettää tiedoksi lapsen sijoituksesta vastaavalle k
yksikköön sijoitetun lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle se
arvioida ja tarkistaa vuosittain.

<https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2007/417>

